

მდგრადი ორგანული დამბინძურებლები მოდ-ები (POPs)

პესტიციდები (ლათ. პესტის – გადამდები სენი, ციდას - ვკლავ) ქიმიური ნივთიერებებია, რომლებსაც იყენებენ მცენარეთა მავნებლებისა და დაავადებების, სარეველების, მარცვლეულისა და მარცვლეულის პროდუქტების, მერქნის, ბამბის, შალეულისა და ბამბის ნაწარმთა, შინაური ცხოველების ექტო-პარაზიტების, აგრეთვე ადამიანისა და ცხოველის საშიშ დაავადებათა გადამტანების წინააღმდეგ საბძოლებელად.

სტოკოლმის კონვენცია არეგულირებს 21 ნივთიერებას, მათ შორის: 14 პესტიციდია.

POP-ს პესტიციდებია: ალდრინი, ქლორდანი, დდტ, დილდრინი, ენდრინი, მირექსი, ტოქსაფენი, პექსაქლორ-ბენზოლი (HCB), პეპტაქლორი, ლინდანი, პეპტაქლორ-ბენზოლი, ალფაპექსაქლორ-ბენზოლი, ბეტა პექსაქლორბენზოლი, პეპტა ქლორ-ბენზოლი, ქლორდეკონი.

ყველა ადამიანი ვინც პესტიციდებს მოიხმარს ვალდებულია იცნობდეს მათი მოხმარების, შენახვის და თავიდან მოშორების წესებს. დადგა დრო მოქმედებისა, ვინაიდან დაყოვნებას შეიძლება გამოუსწორებელი შედეგები მოჰყვეს ახლანდელი და მომავალი თაობებისათვის.

პროექტს ახორციელებს არასამთავრობო ორგანიზაცია ეკონედვა/ECOVISION – გავშირი მდგრადი განვითარებისათვის, მოდ-ების სერთაშორისო გაუგნებელყოფის ქსელის (IPEN) ფინანსური მხარდაჭერით

პროექტი ხორციელდება ქვემო ქართლის რეგიონში და მიზნად ისახავს ფერმერებისა და მოსახლეობის ინფორმირებას სტოკოლმის კონვენციის მიერ აკრძალული (მოდ-ების) ქიმიური ნივთიერებების სწორი მოხმარების და შენახვის წესის, ასევე მათი ნარჩენების სწორი მართვის შესახებ.

დამატებითი ინფორმაციისათვის
დაგვიკავშირდით:
ტელ: 574 939 209
info@ecovision.ge
www.ecovision.ge

საქართველოს სოცლის
მოსახლეობის
ინფორმირება
მდგრადი ორგანული
დამაბინძურებელების –
მოდ-ების (POPs) შესახებ

პრობლემა

უკანასკნელი განმავლობაში შეიმჩნევა ქიმიურ ნაერთთა წარმოების ზრდა და სხვადასხვა სფეროში ადამიანთა საქმიანობების გააქტიურება, რის შედეგადაც გარემო დაბინძურდა მრავალი ტოქსიკური ნივთიერებით. ამ საქმიანობათაგან მრავალი აუცილებელია კაცობრიობის განვითარებისათვის, თუმცა შედეგად გარემოში საშიში, ტოქსიკური ნივთიერებები ხვდება, რაც სერიოზულ საფრთხეს უქმნის ადამიანის ჯანმრთელობას, სხვადასხვა ცოცხალ ორგანიზმებსა და გარემოს.

ორგანიზმები

განსაკუთრებით მწვავედ დგას საკითხი იმ ქიმიურ ნივთიერებებთან მიმართებაში, რომლებიც ცნობილია მდგრადი ორგანული დამაბინძურებლების – მოდიულის (POPs) სახელით. ამ ნაერთების ერთი ჯგუფი, რომელიც უაღრესად მდგრადია გარემოში, გამოიყენება როგორც პესტიციდები, მეორე ჯგუფი – პოლიქლორინებული ბიფენილები – სამრეწველო და საყოფაცხოვრებო ტექნიკაში, ხოლო მესამე ჯგუფი – დიოქსინები და ფურანები, წინასწარ დაუგეგმვად წარმოიქმნება თანაური პროდუქტის სახით წვის პროცესებსა და ზოგიერთ სამრეწველო საქმიანობის დროს.

მოდიული (POPs) განსაკუთრებით საშიშია, ვინაიდან ისინი:

დიდი წნის განმავლობაში რჩებიან გარემოში მათი გამორჩეული მდგრადობის გამო!

ხდება მათი შორ მანძილებზე გადატანა ბუნებრივი პროცესებით, მათი წარმოშობის ადგილიდან ათასობით კილომეტრის მოშორებით!

აკუმულირდებიან ცოცხალი ორგანიზმების ქსოვილებში, ამ ორგანიზმებში მოდიული დაბინძურებული საკვების, წყლის და ჰაერის მიხვედრის შედეგად!

წამლავენ ადამიანსა და სხვა ცოცხალ ორგანიზმებს, ახდენენ რა ფართო დიაპაზონის ტოქსიკურ ზემოქმედებას. მოდიულის ზოგიერთ წარმომადგენლის (ლიოქსინები, ფურანები) უაღრესად მცირე კონცენტრაციასაც კი შეუძლია მნიშვნელოვნად დააზიანოს ცოცხალ ორგანიზმთა თითქმის ყველა სისტემა (პირველ რიგში – იმუნური და რეპროდუქციული სისტემები), გამოიწვიოს სიმსივნური დაავადებები და თანდაყოლილი დეფექტები ბავშვებში.

Stockholm Convention on
Persistent Organic Pollutants
(POPs)

აღკვეთის მექანიზმი

2001 წლის 22-23 მაისს სტოკოლმის კონვენციამ მიზნად დაისახა ნარჩენების სახით არსებული მოდიულის განადგურება/ლიკვიდაცია, ხოლო გამოყენებაში არსებულის მაქსიმალურად შეზღუდვა და საბოლოოდ მათი ხმარებიდან ამოღება. ასევე, მოდიულის, როგორც თანაპროდუქტების გარემოში გამოყოფის შემცირება და საბოლოოდ შეწყვეტა. სტოკოლმის კონვენციას საქართველომ ხელი მოაწერა 2003 წლის 23 მაისს, ხოლო პარლამენტმა მისი რატიფიცირება 2006 წლის 11 აპრილს მოახდინა. დღეისათვის სტოკოლმის კონვენციას მდგრადი დამაბინძურებლების შესახებ 200-ზე მეტმა სახელმწიფომ მოაწერა ხელი.